

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722202309
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722202309.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: O. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, I., práv. zast. Advokátska kancelária Mgr. Ondrej BARNA, Zámocká 529/34, Stropkov, IČO: 52 824 837, proti žalovanému: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, práv. zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava, IČO:37927795, o primerané finančné zadost'učinenie, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 30.03.2023, č. k. 12Csp/63/2022 -62, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % stým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobkyňa si predmetnou žalobou v zmysle ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z. uplatnila nárok na zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia z dôvodu, že v konaní pod sp. zn. 16Csp/109/2020, bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky úspešná. Súd dospel k záveru, že v danom prípade zo strany žalobkyne nebolo preukázané akékoľvek porušenie jej spotrebiteľských práv v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Poprad, keď rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 16Csp/109/2020-127 zo dňa 03.11.2021, súd zamietol žalobu žalobcu Intrum Slovakia s.r.o. proti žalovanej O. E. o zaplatenie 2.399 eur a žalovanej priznal náhradu trov konania. Poukázal na to, že žaloba v základnom konaní bola zamietnutá z dôvodu, že neboli naplnené všetky predpoklady možnosti zosplatnenia pohľadávky (§ 92 ods. 8 Zákona o bankách), pohľadávka nebola platne postúpená na žalobcu, čím nebola preukázaná aktívna legitimácia žalobcu.

3. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ak žalobkyňa ako spotrebiteľ voči žalovanému neuplatnila v základnom konaní žiadny konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo vymedzenie neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky z pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy, v predmetnom súdnom konaní nemožno posúdiť, že došlo k porušeniu spotrebiteľských práv predpokladaných z. č. 250/2007 Z. z., prípadne osobitnými predpismi. Žiadať v tejto situácii od žalovaného sumu, ktorou by v podstate sa za žalobkyňu doplatilo to, čo jej pôvodný veriteľ požičal, je podľa názoru súdu predstavou zjavne pomýlenou a ničím nezdôvodniteľnou, čím žalobkyňa nepreukázala, že je nositeľkou uplatneného práva. Na základe vyššie uvedených skutočností súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 Civilného sporového poriadku.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že súd nevzal do úvahy ust. § 2 písm. u) Zákona o ochrane spotrebiteľov v kontexte s § 8 ods. 1 písm. d) tohto zákona. Žalovaný konal ako žalobca v základnom konaní v rozpore s odbornou starostlivosťou a jeho konanie predstavuje nekalú obchodnú prax, keď sa domáhal titulom neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky plnenia, na ktoré nemá nárok. Poukázala, že obdobné názory boli vyjadrené v početnej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu. Porušenie spotrebiteľského práva neznamená len porušenie osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa, ale každej právnej normy, ktorá sa práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa dotýka. Súd nesprávne právne uzavrel, že žalobkyni nemohla vzniknúť škoda, keď v pôvodnom konaní od nej veriteľ, ktorý sa považoval za legitímneho požadoval plnenie, na ktoré nemal nárok ani čiastočne. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní, v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a nasl. CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

7. Odvolací súd má za nepochybne preukázané, že v pôvodnom konaní Okresného súdu Poprad sp. zn. 16Csp/109/2020 sa žalobkyňa (žalovaná v pôvodnom konaní) aktívne bránila námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 03.11.2021 č. k. 16Csp/109/2020-127 (bod 8), žalobca v pôvodnom konaní nepreukázal, aby oznámenie o vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanej zaslané, resp. aby uvedená listina bola žalovanej doručená. Ak žalovaná túto skutočnosť poprela, bolo na žalobcovi uniesť dôkazné bremeno a súdu preukázať, že listina - Oznámenie o vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru bola žalovanej doručená. Žalobca nepreukázal ani splnenie procesnej podmienky, t.j. aktívnu legitimáciu na podanie žaloby, keďže zmluva o postúpení pohľadávky nemohla byť platným právnym úkonom, v zmysle ktorého mohol žalobca nadobudnúť právo na uplatnenie predmetnej pohľadávky (bod 16 rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 03.11.2021, č. k. 16Csp/109/2020-127).

8. Odvolací súd uvádza, že v prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

10. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

11. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi.

12. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

13. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa sa v základnom konaní úspešne bránila, a to tým, že vzniesla námietku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Pri nároku na primerané finančné zadostučinenie postačuje samotná hrozba ujmy. V prípade žalobkyne v základnom konaní nešlo len o hrozbu akademickú (možnú v budúcnosti), ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že žalobca podal žalobu o zaplatenie 2.399,67 eur s príslušenstvom, hoci žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku v takej výške, keďže úverový vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovaným nebol ukončený. Tým žalobca v pôvodnom konaní nepreukázal splnenie procesnej podmienky aktívnu legitímáciu na podanie žaloby tak, ako to vyžaduje zákon. Žalobkyňa ako dlžníčka bola vystavená nároku zo strany žalovaného na zaplatenie toho, čo podľa zákona by žalovanému neprislúchalo. Žalobkyňa ako dlžníčka teda úspešne uplatnila svoju obranu, preukázala, že žalovaný nemá v spore aktívnu vecnú legitímáciu, a preto dôvodne si žalobkyňa v predmetnom konaní uplatnila satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv, nakoľko tieto musela brániť v súdnom konaní 16Csp/109/2020.

14. Právoplatným ukončením konania vo veci 16Csp/109/2020 Okresného súdu Poprad bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, umožňujúci žalobkyňi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie.

15. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené uvádza, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, ak žalobu žalobkyne zamietol, nakoľko je toho názoru, že v zásade bez ďalšieho je základ nároku na primerané finančné zadostučinenie daným, ak dodávateľ uplatňuje voči spotrebiteľovi právo, pričom nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a žalobkyňa úspešne v konaní vzniesla námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. V prejednávacom prípade navyše zamietnutie žaloby nemôže byť vykladané v neprospech spotrebiteľa - žalobkyne, keď k zamietnutiu žaloby došlo ako následok nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, teda po úspešnom uplatnení spotrebiteľa, v rámci jeho zákonnej obrany.

16. Uvedeným nesprávnym postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práv na spravodlivý proces, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Úlohou súdu prvej inštancie bude vo vyššie naznačených intenciách opätovne rozhodnúť o nároku žalobkyne uplatnenom v predmetnom konaní. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 234 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé s tým, že už nateraz je základ nároku daný.

18. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).